

Opgave 1 Persoonsgerichte aanpak van hooligans

Bij deze opgave horen de teksten 1 tot en met 3.

Inleiding

De overheid richt zich al een aantal jaren op het bestrijden van overlast als onderdeel van het criminaliteitsbeleid. In Rotterdam is mede daarom de hooliganaanpak in 2009 geïntensiveerd. De Voetbaleenheid (VBE) van de politie Rotterdam-Rijnmond is aan het einde van dat jaar van start gegaan met het project Hand in Hand waarin veertig jonge hooligans persoonsgericht aangepakt worden (tekst 1).

In 2010 is de voetbalwet in werking getreden (tekst 2). Anderhalf jaar na de invoering van deze wet, wil de Tweede Kamer de wet aanscherpen omdat deze niet toereikend zou zijn (tekst 3).

Lees tekst 1.

- 1p 1 De politie heeft verschillende taken zoals bijvoorbeeld hulpverlening. Noem een andere taak van de politie die te herkennen is in de regels 75-83.

In tekst 1 komen verschillende manieren aan de orde om hooligans aan te pakken. In de regels 75-83 is de aanpak het vragen van informatie aan de Hooligan en in de regels 102-106 is de aanpak het uitschrijven van een bekeuring voor iedere overtreding.

- 4p 2 Met welke theorie over de oorzaak van criminaliteit valt de aanpak waarbij informatie gevraagd wordt (regels 75-83 van tekst 1) te onderbouwen en met welke theorie de aanpak waarbij voor iedere overtreding een bekeuring wordt uitgeschreven (regels 102-106)? Leg je antwoorden uit.

Vanuit 'linkse' en 'rechtse' politieke visies wordt verschillend aangekeken tegen **oorzaak** en **aanpak** van criminaliteit.

- 4p 3
- Geef een citaat (met regelnummers) uit tekst 1 waaruit blijkt dat bij het zoeken naar een **oorzaak** van hooligangedrag gedacht wordt vanuit een 'linkse' visie op criminaliteit.
 - Geef ook een citaat (met regelnummers) uit tekst 1 waaruit blijkt dat bij de **aanpak** gedacht wordt vanuit een 'rechtse' visie.
 - Leg je antwoorden uit.

Zie de regels 54 tot en met 71 van tekst 1.

Het Rotterdamse project Hand in Hand waar de persoonsgerichte aanpak van hooligans deel van uitmaakt, is een voorbeeld van integraal veiligheidsbeleid.

- 2p 4 Welk kenmerk van integraal veiligheidsbeleid is te herkennen in dit deel van tekst 1? Omschrijf het kenmerk en licht je antwoord toe.

Lees de regels 9 tot en met 15 van tekst 2.

- 2p 5 Tot welke leeftijd geldt dat jonge kinderen zelf niet vervolgd kunnen worden? Leg uit waarom dat in de wet zo is geregeld.

Lees tekst 3 en zie de regels 35 tot en met 61 van tekst 1.

Een straf of maatregel wordt opgelegd om één of meerdere doelen te bereiken. In tekst 3 wordt gepleit voor het uitbreiden van het stadionverbod. Je kunt je afvragen of met dit voorstel – met name in de toekomst – de beoogde doelen bereikt zullen worden.

- 4p 6 Beargumenteer dat twee verschillende doelen van straf met een stadionverbod (voor met name deze jonge hooligans) waarschijnlijk niet bereikt zullen worden. Maak gebruik van gegevens uit regel 35-61 van tekst 1.

Zie de regels 19 tot en met 37 van tekst 3.

Bij de voorstellen van de voetbalbond en de standpunten van de Kamer speelt het dilemma van de rechtsstaat.

- 4p 7 – Leg het dilemma van de rechtsstaat uit.
– Leg voor elk van beide kanten van het dilemma uit wat de gevolgen zullen zijn als de genoemde voorstellen worden doorgevoerd.

Hooligangedrag is vaak gewelddadig en heeft negatieve gevolgen voor de maatschappij in het algemeen en voor de directe slachtoffers in het bijzonder, zowel materieel als immaterieel.

- 2p 8 Geef drie mogelijke immateriële gevolgen van geweld.

Opgave 1 Persoonsgerichte aanpak van hooligans

tekst 1

Op huisbezoek bij de harde kern

Huisbezoeken van de politie aan jonge hooligans maken diepe indruk, zo blijkt uit het Rotterdamse project Hand in Hand. De Voetbaleenheid 5 (VBE) van de politie Rotterdam-Rijnmond is eind 2009 van start gegaan met het project Hand in Hand, waarin voor 40 jonge hooligans een persoonsgerichte aanpak is ontwikkeld. 10

Sinds de invoering van het project, anderhalf jaar geleden, heeft meer dan de helft van de jonge harde kern geen overlast meer veroorzaakt. De 15 jongens hebben veel te verliezen, wanneer hun directe omgeving op de hoogte wordt gebracht van de overlast die zij veroorzaken. (...)

De Rotterdamse hooliganaanpak is gebaseerd op de methodiek 20 Hooligans in Beeld, waarbij een verbeterde kennis- en informatiepositie centraal staat. Bij de ontwikkeling van de persoonsgerichte 25 aanpak is hier nadere invulling aan gegeven.

Het eerste doel is om, naast de informatie die er al vanuit de politie is, zicht te krijgen op de sociale en 30 economische omstandigheden van de hooligans. Te denken valt aan privé-situatie, werk, inkomsten en andere factoren die stabiliteit kunnen bieden in het leven. (...)

35 Tegenover de politie verklaren de hooligans dat ze zich aansluiten bij rellen vanwege de kick en de spanning. (...)

De binding die de hooligans hebben met het voetbal en de frequentie 40 waarmee zij voetbalwedstrijden bezoeken, loopt uiteen. Waar de groep onderling ook sterk in verschilt, is het aantal geregistreerde politie- 45 contacten; variërend van 1 tot 55. Het merendeel van de jongens heeft tussen de 1 en 5 antecedenten. In de meeste gevallen gaat het om delicten als openlijke geweldpleging, mishandeling of vernieling. Zij plegen 50 deze delicten rondom voetbalwedstrijden, maar bijvoorbeeld ook tijdens het uitgaan.

Hooligangeweld is minder voorspelbaar geworden: het vindt niet langer 55 plaats op voor de hand liggende momenten, zoals de dag van een voetbalwedstrijd of de avond ervoor. De nieuwe generatie hooligans gaat 60 met ieder willekeurig persoon de confrontatie aan. Dit veroorzaakt grote maatschappelijke onrust. Bij de hooligans die een persoonsgerichte aanpak krijgen, wordt aller- 65 eerst getracht een vrijwillige gedragsverandering teweeg te brengen. Beïnvloedingsmogelijkheden liggen dan op het gebied van: uit de anonimiteit halen, ouders erbij betrek- 70 ken, de buurtagent inschakelen en eventueel hulpverlening. (...)

Gedurende de persoonsgerichte aanpak wordt de hooligan met enige regelmaat thuis opgezocht. (...) 75 Zij informeren dan of de hooligan voornemens is om een evenement te

bezoeken, met wie en wat de plannen zijn. Op die manier wordt ook het signaal afgegeven dat hij in de gaten
80 wordt gehouden en dat anoniem meedoen aan relletjes schoppen en het plegen van vernielingen niet mogelijk is.

Met name de hooligans die al langer
85 tot de jonge harde kern behoren en een prominente rol hebben, zullen hun gedrag niet snel laten beïnvloeden door de huisbezoeken en waarschuwingen van de Voetbaleenheid.
(...)

90 Voor diegenen waarbij de preventieve aanpak niet afdoende is, kent de persoonsgerichte aanpak ook een repressieve kant. Getracht wordt om bij deze hooligans een gedrags-
95 verandering af te dwingen door de hooligan dicht op de huid te zitten. Dit wordt ook wel een VIP-aanpak genoemd, waarbij VIP staat voor
100 *Very Irritating Police*. De politie volgt de hooligan in en rondom het stadion, maar vooral ook in de eigen om-

geving. De wijkpolitie en de directe hulpverlening (DHV) worden betrokken bij het 'vippen' en voor iedere
105 overtreding wordt een bekeuring uitgeschreven.

(...)

Duidelijk is dat de jonge hooligans het bijzonder vervelend vinden om op deze manier 'lastiggevallen' te
110 worden door de politie, zeker wanneer mensen uit de directe omgeving er ook mee geconfronteerd worden.

(...)

Voor hooligans die zich in het geheel niet laten beïnvloeden door de
115 persoonsgerichte aanpak, rest een strafrechtelijke aanpak. Inmiddels loopt het project Hand in Hand anderhalf jaar en zijn de eerste positieve resultaten geboekt. Van de 40
120 hooligans hebben er 24 in de tussentijd geen overlast meer veroorzaakt. Deze personen zijn van de lijst geschrapt, maar worden nog wel in de gaten gehouden door de politie.
(...)

naar: Vulpen, S. van (2011, oktober). Secondant.

Saskia van Vulpen is werkzaam als strategisch analist bij de Regionale Informatie Organisatie, politie Rotterdam-Rijnmond.

tekst 2

Wet tegen voetbalvandalisme en ernstige overlast van kracht

Sinds 1 september 2010 kunnen burgemeesters en officieren van justitie een langdurig gebiedsverbod of stadionverbod, een groepsverbod
5 en een meldplicht opleggen. Officieren van justitie kunnen ook een contactverbod of begeleidingsplicht opleggen aan mensen die nog voor de rechter moeten komen. Ouders
10 van jonge kinderen die voor overlast zorgen, kunnen het bevel krijgen hun kinderen niet onbegeleid ergens te laten rondhangen of na acht uur

's avonds niet onbegeleid buiten te
15 laten zijn. De maatregelen zijn bedoeld voor mensen die eerder herhaaldelijk de openbare orde hebben verstoord en als er ernstige vrees is voor herhaling. De burgemeester of de officier van justitie moet dat wel kunnen aantonen aan de hand van een overzicht van eerdere incidenten. Ook moet iemand van tevoren te horen
25 krijgen dat er een maatregel aankomt.

bron: Persbericht. Geraadpleegd 31 augustus 2010 via rijksoverheid.nl

tekst 3

Kamer: Voetbalwet werkt niet

Een meerderheid in de Tweede Kamer vindt dat de Voetbalwet niet naar behoren werkt en moet worden aangescherpt. Stadionverboden die
5 door de overheid worden opgelegd moeten niet maximaal drie maanden duren, maar een jaar.

De Voetbalwet is er nu anderhalf jaar en werd ingevoerd om hooligans
10 sneller en langer te kunnen straffen. Nog steeds loopt het af en toe flink uit de hand zoals vorig jaar na een wedstrijd van Feyenoord, toen supporters het Maasgebouw bestormden. Ook bij
15 de wedstrijd Utrecht-Twente begin december ging het mis en raakte een aantal agenten gewond.

Straffen

Eerder deze week gaf de KNVB¹⁾ al
20 aan de wet niet goed genoeg te vinden. De voetbalbond riep op tot langere straffen en een lagere bewijslast.

De Kamer is het daarmee eens en
25 vindt dat een stadionverbod minimaal één jaar door de overheid moet kunnen worden opgelegd. Ook zou het verbod niet beperkt moeten blijven tot één stadion of één gemeente maar voor alle stadions moeten gelden.
30

Stadionverbod

Een meerderheid van VVD, PvdA, PVV en CDA vindt ook dat er strengere sancties moeten komen op
35 het negeren van het stadionverbod en dat burgemeesters beter moeten handhaven.

bron: nos.nl. Geraadpleegd 25 januari 2012.

noot 1 KNVB = Koninklijke Nederlandse Voetbalbond